

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

روزنامه شتر

چهارشنبه ۷ خرداد ۱۴۰۴ • ۱ ذی‌الحجه ۱۴۴۶ • ۲۸ تیر ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۱۲۱ • ۱۲ صفحه • اذان ظهر تهران ۱۲:۰۲ • اذان مغرب ۱۹:۲۳ • اذان صبح فردا ۳:۰۸ • طلوع آفتاب ۴:۵۱

www.sharghdaily.com

apararat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

زنان

خانه‌ای برای زندگی

شاید باورش سخت باشد اما در گوشه‌ای از دنیا زنانی هستند که برای داشتن یک منبع گرمایی یا یک پتو ابراز خوشحالی می‌کنند. مرکز انتظار زایمان در نامیبیا شانس زنده‌ماندن مادران و نوزادان را افزایش می‌دهد. سازمان بهداشت جهانی از منطقه دورافتاده کونه در شمال شرقی نامیبیا درباره یک خانه انتظار زایمان گزارش داده است. این مرکز با ظرفیت پذیرش تا ۴۰ زن، شرایطی فراهم کرده تا زنان باردار پیش از زایمان در نزدیکی بیمارستان بمانند و از مراقبت‌های ماما‌های آموزش‌دیده بهره‌مند شوند. این مرکز که آشپزخانه، سالن غذاخوری و اتاق‌های خواب مشترک نیز دارد، برای بسیاری از زنان در مناطق روستایی به مأمی حیاتی تبدیل شده است. کولیوا ماوندو، ۲۶ ساله، شب هفت سال پیش را به خوبی به خاطر دارد؛ شبی که فرزندش را از دست داد. او به صندوق جمعیت سازمان ملل (UNFPA) گفت: «کاش زودتر رفته بودم». ماوندو در روستای دورافتاده اوروتجیمبو زندگی می‌کند؛ حدود ۳۰ کیلومتر از اپووو، مرکز منطقه. فاصله زیاد، جاده‌های نامناسب و نبود وسیله نقلیه، بسیاری از زنان را از دسترسی به زایمان ایمن محروم کرده است. او حالا مادر دو دختر خردسال است و برای سومین فرزندش در خانه انتظار زایمان اقامت دارد. با وجود پیشرفت‌هایی در کاهش مرگ‌ومیر مادران طی سال‌های اخیر، نرخ این مرگ‌ها در نامیبیا هنوز تقریباً دو برابر هدف تعیین‌شده در اهداف توسعه پایدار سازمان ملل (کمتر از ۷۰ مرگ در هر صد هزار تولد زنده تا سال ۲۰۳۰) است. این خانه در سال ۲۰۱۳ توسط سازمان جهانی بهداشت و با حمایت مالی اتحادیه اروپا ساخته شد. سازمان بهداشت اروپا نیز در تأمین منابع انسانی و پشتیبانی مشارکت دارد.
قابله‌های حرفه‌ای در این مرکز همواره آماده ارائه مراقبت و مشاوره هستند. در سال ۲۰۲۳ با حمایت مالی دولت ژاپن بازسازی شد و با همکاری برنامه جهانی غذا، باغچه‌ای برای کشت سبزیجات نیز به آن افزوده شد؛ اقدامی که علاوه بر تغذیه سالم، به زنان مهارت‌هایی برای زندگی بهتر در آینده می‌آموزد. ماوندو می‌گوید: «اینجا اجاق داریم، روی تخت می‌خوابیم نه روی زمین و کنار آتش مثل خانه. فرق زیادی دارد».

براساس گزارش وزارت بهداشت، بیش از یک‌پنجم دختران در منطقه کونه در سن نوجوانی باردار می‌شوند؛ یکی از بالاترین نرخ‌ها در نامیبیا. عواملی همچون ازدواج زودهنگام، نابرابری جنسیتی و تسلط مردان بر تصمیم‌گیری درباره روش‌های پیشگیری، این وضعیت را تشدید کرده‌اند. دختران نوجوان باردار در معرض خطر ازدواج اجباری، ترک تحصیل، از دست دادن شغل و آینده‌ای محدود هستند. از نظر جسمی نیز در معرض عوارض خطرناکی قرار دارند. خانه‌های انتظار زایمان نقشی حیاتی در ارتقای برابری سلامت، توانمندسازی زنان و برابری جنسیتی دارند.
اریکا گلدسون، نماینده بهداشت جهانی در نامیبیا، می‌گوید: «حمایت از این خانه‌ها فقط ساختن ساختمان نیست، بلکه دفاع از حق زنان برای زایمان ایمن است. این مراکز برای زنان مناطق دورافتاده حکم نجات‌بخش دارند و شکاف در سلامت مادران را کاهش می‌دهند».

علاوه بر این، این سازمان در سال ۲۰۲۴ تجهیزات پزشکی شامل تخت معاینه، پاراوان، مانیتور ضربان قلب و دستگاه سونوگرافی را به بیمارستان‌های مناطق کونه، اوهاگونگوا و زامبزی اهدا کرده است.

بسیاری از بنگاه‌های بزرگ اقتصادی، این روزها زیر فشار رسانه‌های گرفتار شده‌اند که با تابلوی «خبر» و شعار «افشاگری»، تهدید به رسوایی می‌کنند. طمع‌کارانی که سیری‌ناپذیرند، نه برای اطلاع‌رسانی بلکه برای باج‌گیری سوژه می‌سازند؛ اگر پول نگیرند، آبرو می‌برند. مدیران بنگاه‌های اقتصادی درممانده‌اند؛ نه توان رویارویی دارند، نه می‌خواهند درگیر حاشیه و رسوایی شوند. لایذ ناچارند سکوت بخردن تا حیثیت بماند. این پدیده نگران‌کننده که هر روز پُررنگ‌تر می‌شود، زنگ خطر بزرگی برای نظام رسانه‌ای کشور ماست. در این میان، نگاهی به تجربه رسانه‌های بزرگ و معتبر جهانی همچون روتیزر، آسوشیتدپرس، خبرگزاری فرانسه و بی‌بی‌سی، می‌تواند چشم‌اندازی روشن برای مقابله با این انحراف خطرناک در اختیار ما بگذارد.

باج‌گیری رسانه‌ای یکی از خطرناک‌ترین تهدیدها برای اعتبار رسانه‌ها و اعتماد عمومی است. این پدیده معمولاً به دو شکل خود را نشان می‌دهد: یکی زمانی که خبرنگار یا رسانه از صاحبان صنعت و تجارت، مسئولان یا شخصیت‌های مختلف سیاسی، اجتماعی و اقتصادی، پول یا امتیازی دریافت می‌کند تا گزارشی علیه آنها منتشر نکند و دیگری وقتی رسانه با بزرگ‌نمایی یا ساختن یک داستان خبری، طرف مقابل را تحت فشار می‌گذارد تا امتیازی به آن بدهد. این رفتارهای غیراخلاقی نه‌تنها اعتبار روزنامه‌نگاری را زیر سؤال می‌برد، بلکه نقش نظارتی رسانه‌ها در جامعه را نیز تضعیف می‌کند.

برای مقابله با این آسیب، برخی از بزرگ‌ترین و معتبرترین رسانه‌های جهانی مانند روتیزر، آسوشیتدپرس، خبرگزاری فرانسه و بی‌بی‌سی، سیستم‌های دقیق و منظم اخلاق حرفه‌ای، نظارت داخلی و آموزش‌های مستمر برای کارکنان خود ایجاد کرده‌اند تا از بروز این تخلفات جلوگیری کنند. خبرگزاری روتیزر که یکی از قدیمی‌ترین نهادهای خبری جهان

در یک سال گذشته، در فضای حقوقی به هیچ موضوعی به اندازه انتخابات هیئت‌مدیره کانون وکلای دادگستری مرکز پرداخته نشده است. گفته می‌شود جامعه وکالت در این ماجرای صنفی بیش از اندازه افراف کرده؛ اما با دیدن اصل ۳۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که مربوط به «وکالت دادگستری» بوده، در کنار موضوعات دیگری همچون «تکنیک قوا»، «مبنای حاکمیت»، «شورای عالی امنیت ملی» و... می‌توان به جایگاه این مهم پی برد. حالا که هیئت نظارت در انتخابات تاریخ جدید رأی‌گیری را شنبه ۱۰ خرداد اعلام کرد، انتظار می‌رود کار تمام شود و دیگر نیازی به نوشتن در این زمینه نباشد. برای آگاهی جامعه وکالت، به‌ویژه وکلای جوان، در این یادداشت به دغدغه‌ها و بخشی از کوشش‌های استاد برجسته حقوق ایران، روان‌شاد دکتر ناصر کاتوزیان، برای حفظ استقلال و جایگاه واقعی نهاد وکالت در چند دهه گذشته می‌پردازیم.
گرافه نیست اگر گفته شود مقدمه آموختن علم حقوق برای دانشجویان این رشته، کتاب خاطرات استاد با نام «از کجا آمده‌ام، آمدنم بهر چه بود؟» است. زندگی‌نامه‌ای خودنوشت در حدود ۳۰۰ صفحه که متأسفانه به دلیل عدم تجدید چاپ (به گفته ناشر به دلیل عدم صدور مجوز جدید) در بازار نشر موجود نیست. کاتوزیان در اولین مطلب مربوط به کانون وکلا، به سخنرانی خود برای کارآموزان در سال ۱۳۶۴ می‌پردازد که پس از اخراج از دانشگاه و ممنوعیت از وکالت در تالار دادگاه جایی کاخ دادگستری (خیابان خیام تهران) برگزار شد. در بخشی از خاطرات می‌نویسد: «یروانه وکالت مرا هم‌زمان با حکم انفضال دانشگاه گرفته بودند تا حریف به کلی خلع سلاح شود و فشار زندگی او را از پای درآورم. غافل از اینکه نزاع بر سر عقیده و ارزش با قطع آب و دانه پایان نمی‌پذیرد...». سخنرانی با موضوع «انصاف» با استقبال پرشوری مواجه می‌شود که انتقاد ایشان از رأی یکی از قضات که ادبیات غیرمحترمه‌ای را در دادنامه برای اصحابت دعوا به کار برده بود، منتهی به برخورد با قاضی متخلف می‌شود. در سال‌های بعد نیز سخنرانی

قادر باستانی تبریزی

است. از دهه ۱۹۴۰ به اصولی پایبند است که به «اصول اعتماد» مشهورند. این اصول، استقلال و بی‌طرفی را مهم‌ترین ارزش خبری می‌دانند. خبرنگاران روتیزر اجازه ندارند هیچ‌گونه هدیه، پول یا امتیازی از سوژه‌های خبری بپذیرند. اگر تضاد منافع پیش بیاید، باید حتماً به اطلاع سردبیران برسد. در عین حال، همه گزارش‌های حساس توسط دبیران ارشد بررسی می‌شوند تا هیچ‌گونه فشار یا سوگیری در آنها نباشد. همچنین امکان گزارش محرمانه تخلفات برای کارکنان فراهم است. آموزش‌های دوره‌ای هم برای آشنایی با موقعیت‌های دشوار اخلاقی برگزار می‌شود.

آسوشیتدپرس که یک نهاد خبری غیرانتفاعی است، از شفاف‌ترین و کامل‌ترین قوانین اخلاقی برخوردار است. در این نهاد، باج‌گیری و رفتارهای مشابه آن به‌طور کامل ممنوع است. خبرنگاران این مجموعه اجازه ندارند هیچ نوع هدیه یا لطفی که ممکن است بی‌طرفی آنها را زیر سؤال ببرد، قبول کنند. بخش‌های خبری و تبلیغاتی از هم جدا هستند تا پول و خبر با یکدیگر تداخل پیدا نکنند. همچنین سردبیران محلی در مناطق مختلف مسئول بررسی موارد مشکوک هستند. این نهاد برای اصلاح اشتباهات هم فرایند شفاف‌ی دارد تا سوءاستفاده از اشتباهات

حقوق خوانی

نقش دکتر ناصر کاتوزیان در حفظ استقلال کانون وکلا

ابراهیم یوبی

وکیل دادگستری

استاد برای کارآموزان وکالت ادامه می‌یابد؛ ازجمله سخنرانی با موضوع «تعهدات طبیعی» در سال ۱۳۸۴ که همه حرف‌ها درباره رعایت اخلاق و انصاف در حقوق بود. این حضور مستمر در کانون وکلا با اینکه استاد به وکالت نمی‌پرداخت، هدفی نداشت جز تأکید بر اهمیت استقلال کانون و وکلا از دستگاه قضا، با انگیزه حفظ حقوق شهروندان. متن دیگر بیانات ایشان در مراسم‌های جشن استقلال کانون وکلا گواه این مدعاست.
مطلب دیگر به برگزاری اولین انتخابات هیئت‌مدیره کانون وکلای دادگستری مرکز در سال ۱۳۷۰ بازمی‌گردد. در این سال قرار بود پس از بیش از یک دهه تعطیلی انتخابات و تعیین سرپرست، رأی‌گیری از سر گرفته شود. در این دوره استاد با اصرار وکلا وارد کارزار انتخاباتی شده و در صدر فهرست بیشتر تشکیل‌ها نیز قرار می‌گیرد. خود دراین باره می‌نویسد: «اما واکنش مجلس در یکی، دو روز مانده به انتخابات شنیدنی است؛ طرحی از سوی گروهی از نمایندگان به مجلس تقدیم شد، به قید سه‌فوریّت و قابلیت اجرا از تاریخ تصویب و پیش از انتشار، به مضمون توقیف انتخابات کانون و تعلیق آن به تصفیه وکلا. این طرح با شتاب تمام تصویب و اجرا شد. در نتیجه، صبح روز انتخابات که وکلا برای رأی‌دادن به کانون آمدند، با درهای بسته و مأموران انتظامی و آگهی توقیف روبه‌رو شدند و با اخطار

سدهای تأمین‌کننده آب مشهد، «دوستی»، «طُرُق»، «آرداک» و «کارده» هستند که به دلیل کاهش بارندگی و خشک‌سالی، در شرایط بسیار نامناسبی قرار دارند.

۹۸ درصد پهنه شهرستان مشهد در وضعیت خشک‌سالی شدید و ۶۰ درصد از این مساحت در وضعیت خشک‌سالی بسیار شدید قرار دارد. عکس: مهدی قربانی، ایرنا

هنرخوانی

سایه‌غزه‌برکن

جشنواره کن به پایان رسید اما کارگردانان و اهالی سینما در مدت برگزاری این جشنواره، تلاش‌های متعددی برای جلب توجه به جنگ غزه انجام دادند. خبرگزاری فرانسه یک گزارش درباره تلاش‌هایی که در طول جشنواره انجام شده، ارائه داده است.

روزی روزگاری در غزه

درحالی‌که جنگ در غزه همچنان ادامه دارد، فیلم‌سازان فلسطینی حاضر در جشنواره حال‌وهوای جش‌گرفتن برای حضور پررنگ خود را ندارند. با این حال، فیلم‌هایی که در معتبرترین جشنواره سینمایی جهان به نمایش درآمده‌اند –ازجمله «روزی روزگاری در غزه» ساخته برادران ناصر (تازازان و عرب)– تجلی درخشان تاب‌آوری هستند. نمایش ملی فلسطین در جشنواره و بخش دو فیلم تحسین‌شده در شرایط عادی می‌توانست دلیلی برای جشن‌گرفتن باشد. اما در چادری که به پاپوین فلسطین در نزدیکی کاخ جشنواره کن اختصاص دارد، کسی برای جشن و شادمانی نیامده است. رشید عبدالحمید، تهیه‌کننده فیلم می‌گوید: «ما به‌وضوح برای میهمانی کن اینجا نیامده‌ایم». او که تهیه‌کننده فیلم تحسین‌شده «روزی روزگاری در غزه» است –فیلمی که با تشویق منتد نامشاکران روبه‌رو شد– می‌افزاید: «ما جشن خودمان را داریم؛ جشن زندگی و تاب‌آوری». او ادامه می‌دهد: «می‌خواهیم نشان دهیم که ما اینجایم، زنده‌ایم، می‌خواهیم زندگی کنیم، مثل بقیه مردم و اینکه سر جای خودمان می‌مانیم».

چیزی از غزه باقی نمانده

برادران دوقلوی عرب و تازازان ناصر، اهل غزه، ایده ساخت فیلم «روزی روزگاری در غزه» را پیش از آغاز جنگ اخیر مطرح کرده بودند؛ جنگی که حالا بیشتر سرزمین مادری‌شان را ویران کرده و عنوان فیلم را به طرز تلخی به‌روز کرده است. داستان فیلم در سال ۲۰۰۷ اتفاق می‌افتد؛ سالی که حماس کنترل نوار غزه را به دست گرفت و اسرائیل محاصره‌ای فلج‌کننده علیه این منطقه اعمال کرد. برادران ناصر از آن به‌عنوان «قطعه عطفی خشن» در تاریخ سرزمینی پرجمعیت یاد می‌کنند که زنجیره‌ای از حوادث را رقم زد که در نهایت به «ویرانی» غزه و مردم آن منتهی شد. طبق گزارش منابع بهداشتی، جنگ جاری در غزه تاکنون بیش از ۵۳ هزار کشته بر جای گذاشته که اکثر آنها زن و کودک بوده‌اند. اسرائیل وعده داده است «کنترل کامل» نوار غزه –سرزمینی با بیش از دو میلیون نفر جمعیت– را به دست خواهد گرفت؛ جایی که سازمان‌های سازمان ملل هشدار داده‌اند پس از تشدید محاصره، خطر قحطی قریب‌الوقوع است. برادران ناصر که در سال ۲۰۱۱ از غزه خارج شدند و اکنون فیلم‌های خود را در ارن می‌سازند، فیلم جدیدشان را «سندی آرشویی» توصیف می‌کنند برای ثبت مکانی که دیگر وجود ندارد. عرب ناصر می‌گوید: «هرچه درباره غزه گفته می‌شود، باید با فعل ماضی باشد؛ چون دیگر چیزی از غزه‌ای که می‌شناختیم، باقی نمانده است. اسرائیل آن را از شمال تا جنوب نابود کرده؛ خیابان‌ها، درخت‌ها و مردم؛ همه چیز از بین رفته است». همانند فیلم قبلی‌شان یعنی «غزه عشق من» (۲۰۲۰)، برادران ناصر با تلفیق درام و طنز سیاه، تلاش می‌کنند رنج مردم زادگاه‌شان را به تصویر بکشند. در یکی از صحنه‌های سریال دست‌چندم درون فیلم، تهیه‌کننده می‌گوید: «ما در غزه جلوه‌های ویژه نداریم، ولی گلوله واقعی داریم». تاززان ناصر از دشواری ساخت این فیلم درحالی‌که جنگ در خانه‌شان جریان داشت می‌گوید: روزهایی که باید دائم به اقوام‌شان زنگ می‌زدند تا ببینند «هنوز زنده‌اند یا نه». اما او تأکید می‌کند که رهاکردن پروژه هرگز گزینه‌ای برای آنها نبوده است. او می‌گوید: «وظیفه ماست که داستان غزه را تعریف کنیم، سسل‌کشی مردم ما همین حالا در جریان است و جهان دست روی دست گذاشته است».

یافتن زندگی در میان مرگ

جشنواره کن امسال در حالی آغاز شد که خشم جهانی درباره ادامه جنگ بالا گرفته است. اکثر قربانیان غیرنظامی هستند. در آستانه جشنواره، رالف فاینس (بازیکر «فهرست شش‌بدلر») و ریچارد گی‌یر، ستاره هالیوود، ازجمله بیش از ۳۸۰ چهره بودند که با امضای نامه‌ای سرگشاده، سکوت صنعت سینما درباره «نسل‌کشی در غزه» را محکوم کردند. این نامه که در نشریات لیبرالسمون و وراثتی منتشر شد، به کشته‌شدن فاطمه حسونه، عکاس خبری، اشاره دارد؛ کسی که تلاش‌هایش برای ثبت و مستندسازی ویرانی غزه، موضوع یکی از مستندهای نمایش‌یافته در جشنواره کن بود.

۵ لیتر

انتقال آب زمزم حجاج به کشور پایان یافته است. برای اولین بار امسال آب زمزم زائران قبل از بازگشت آنها به کشور منتقل شده و به ازای هر زائر یک گالن پنج‌لیتری به تمامی فرودگاه‌های کشور که میزبان پرواز حجاج هستند منتقل شده است و زائران هنگام بازگشت و ترک فرودگاه این آب را دریافت خواهند کرد. در حال حاضر ورود انتقال حجاج ایرانی به عربستان در مراحل پایانی است. ۸۵هزارو ۸۵۰ ایرانی برای انجام مناسک حج تمتع عازم مکه مکرمه و مدینه منوره خواهند شد و سازمان حج و زیارت ۶۴۳ کاروان برای حج ۱۴۰۴ در نظر گرفته است. آنها قرار است از ۵۶ تا هت ۲۰۰ اتوبوس مجهز تردد کنند.

۱۵۰ پرواز

معاون فرودگاه امام خمینی(ره) گفت: مسال ظرفیت روزانه ۱۵۰ پرواز از فرودگاه امام(ره) به مقصد شهرهای مختلف عراق به منظور جابه‌جایی زوار اربعین وجود دارد. سال گذشته بیش از ۲۵۰ هزار زائر اربعین از فرودگاه امام(ره) پذیرش و اعزام شدند. این مسئول اعلام کرد: بیش از ۲۵ موکب در ترمینال در ایام اربعین برگزار می‌شود. ظرفیت گیت‌ها با افزایش نیروی نظامی و انتظامی افزایش خواهد داشت. پارکینگ رایگان است اما مجوز فروش بلیت پای کانتراها ممنوع می‌شود. درباره ارز مسافری قرار است به‌جز بانک ملی، بانک‌های ملت، سامان و پارس‌بان نیز ارز مورد نیاز زوار را به آنها ارائه دهند.